

Fælles om de mange nuer

Sophienholm har fået en landskabsfotograf og ekspressionistisk billedhugger til at klæde hinanden. Det er noget af en bedrift. For Kirsten Klein og Eli Benveniste er meget forskellige kunstnere.

♥♥♥♥♥

Kirsten Klein & Eli Benveniste: Det evige Nu. Sophienholm, Nybrovej 401. Kgs. Lyngby. Tirs.-søn. kl. 11-17, tors. kl. 11-20. Til 30. dec.

Hvis jeg nogen sinde skal slæbes i retten, så lad det blive Sø- og Handelsretten' skriver den kunstglade forfatter Peter Poulsen i det ene af Sophienholms kataloger. For af dem er der to. I Sø- og Handelsretten hænger der et af Eli Benvenistes relieffer af glas og lader lyset komme til sig. Hun er den ene kunstner på Sophienholm, den yngste i øvrigt. For af udstillere er der også to.

Den anden, Kirsten Klein er som landskabsfotograf en ganske anden art billedmager. Hun rejser med sit kamera ud i verden, langt væk fra byen, for at finde den natur, der kan bekræfte hendes natursyn og dermed også hendes kunstsyn.

Hvor forskellige de end er, billedhuggeren og fotografen, både i deres valg af teknik og i deres emnekreds, er de raskt blevet forenet under den fælles titel: 'Det evige nu'. Men kan et 'nu' nu også være evigt? For hvis det kan, er det vel ikke noget rigtigt nu! Umiddelbart lyder titlen som en af den slags logiske kortslutninger, som kunsthistorikere gerne forfalder til, når de vil fastholde det flygtige eller beskrive det ubeskrivelige. Men der er alligevel lidt om udtrykket.

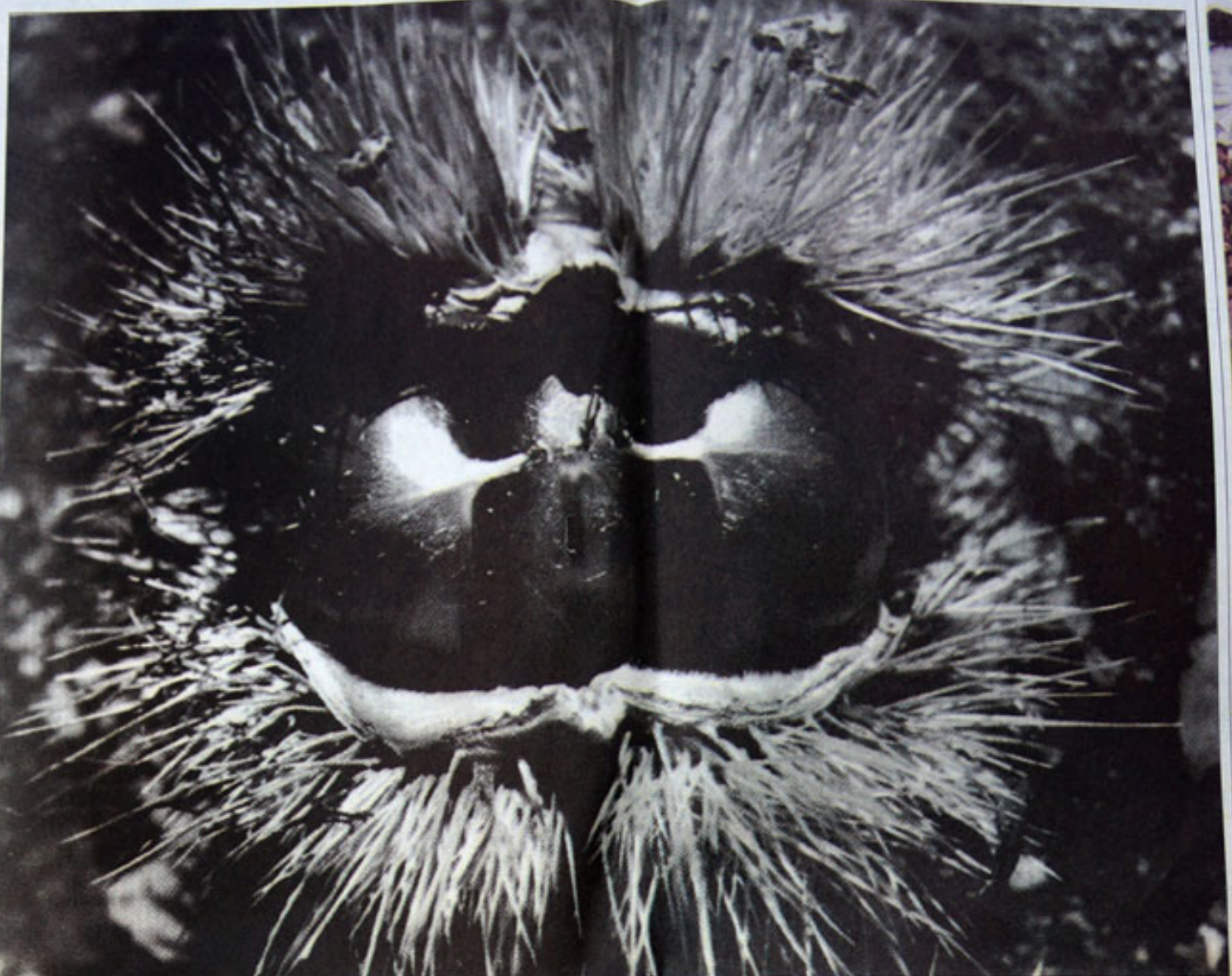
For når landskabsfotografen vælger et motiv mellem utallige andre, vælger hun, når hun trykker på udløseren og tager billedet, også et bestemt øjeblik ud af talløse andre mulige. Ved at trække dette øjeblik ud af tidens uendelige strøm giver fotografen det også andel i evigheden, i det mindste indtil videre og indtil billedet en dag nedbrydes i sine kemiske bestanddele. Sådan arbejder Kirsten Klein.

Billedhuggeren former på samme måde i et materiale, som - hvis det er ler - er åben for tryk, indtryk og ændringer, så længe denne skabende proces varer ved. Nærmest herfra og til evigheden kan kunstneren lave om på den form, hun arbejder med, lige indtil hun bestemmer sig for at lade en bestemt tilstand være lig med den færdige skulptur. Det er kun et spørgsmål om at kunne beslutte sig for at standse, mens legen er god. Denne form kan så støbes i bronze eller i glas, og på den måde få en aktie i evigheden. Sådan arbejder Eli Benveniste.

BEGGE GENSKABER oplevelser af en helt anden slags oplevelser. Den ene på fladen; på papiret, den anden i rummet, i materialer som bronze, glas, bemalet gips, brændt ler eller silikone. Begge benytter klassiske materialer, og ingen af dem kan kaldes avantgardistisk eller eksperimenterende. Hos ingen af dem sporer man noget oprør mod den tradition, som de er rundet af.

Med Benvenistes orangefarvede installation i blandform 'ult og polkaprikket rum' som eneste dagtagelse dyrker begge kunstnere en meget behersket farveskala. Ligesom Marianne Grøndahl arbejder også Kirsten Klein også i sort/hvid. Det kan man så også kalde en selvplågt konsekvent bevidsthedsfølelse eller en strategi til at opnå en stor rigdom på rent grafiske præmisser.

Deres lokale farvehandler kan sagtens være uenig i, men selv den fattigste gråspurv kan le på et fantastisk spektrum af forskellige grå nuancer, dvs. hvis man tager solen af og ser ordentligt ef-

KIRSTEN KLEIN. 'Kastanje', 2004. Foto: Kirsten Klein

ELI BENVENISTE. 'Bødlernes Morgensang - Vi Blir Klogere', 2007. Foto: Heine Pedersen

ter. Minimalisme er det ikke. Men budskabet er alligevel at gøre opmærksom på den paradoksale forbindelse, der er mellem styrke og begrænsning.

Det er først her, at de afgørende forskelle mellem de to udstillere begynder. Og det er forskellene, der er de mest interessante.

Fotografen søger ud i naturen, og i civilisationens og urbaniseringens tidsalder skal man undertiden lede længe efter den rene uberørte natur, før man har den for sig selv. At gøre opmærksom på dens sær-

lige skønhed er også at forsvare den mod yderligere udnyttelse og bosættelse. Kirsten Klein har fundet sine landskaber så langt væk som i Norge, Irland, Island og Skotland, på Færøerne og så tæt på som på Mors, hvor hun bor og har hjemme. Når hun først har fundet det, bliver det uundgåeligt til udsøgt Klein-kunst på papiret.

Skyerne, træerne og vandets bølger æstetiseres og forædles, når lyset gennemtrænger både naturen og den kamerateknik, der fastholder det hele til senere

brug og henrykkelse. For hun gør naturen renere, end den er, måske også ligefrem smukkere. Der er i dag ingen maler, der maler så smukke landskaber, som Kirsten Klein kan fotografere dem. Hvilket kan bekræfte os i, at fotografi ikke skal tolkes som et lysfølsomt sandhedsvidne.

BILLEDHUGGEREN FLYGTER ikke fra sin egen tids historie, selv om den kan være ond. Hun snarere kredser om den som en bevidsthed, hun har taget på sig. I en række figurskulpturer bliver hun endog meget konkret. Figurene er nøgne, de bærer gasmasker, og de kaster fotografiske skygger. Det er bødlere, og det er deres morgensang, vi er blevet vidner til.

Som det fremgår af den tekst, som Eli Benveniste har skrevet til udstillingen, kredser hun som udgangspunkt om historiens og denne verdens umenneskelige overgreb mod andre: Ingen uretfærdighed retfærdiggør en ny uretfærdighed, som hun formulerer det. Denne humanistiske bekymring træder kun direkte i karakter i nogle af hendes skulpturer - og ikke i de betydeligste. For i arbejder som 'De uerstattelige', og i udendørs placerede arbejder som 'Hippokamp' og 'Hvor var vi lykkelige' har metamorfosen fået frit løb, og abstraktionen er ved at fortrænge enhver tydelig figuration. Bekymringen på medmenneskets vegne er ikke desto mindre det grundstof, eller den politiske brændsel, der sætter kunstneren i gang i atelieret. Det er sådanne tanker, der kan få et værk til at rejse sig fra det uformelige.

Hvor højt forskellige de to kunstnere, Kirsten Klein og Eli Benveniste, end er, gør de hinanden harmonisk selskab på Sophienholm. Kun i nabohuset, staldbygningen, er materialet blevet for skrabet til det store loftsrum.

PETER MICHAEL HORNUNG
peter.michael.hornung@pol.dk